

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.006.06.2017

P/17/076

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

Trzebowniko 22, 36-001 Trzebowniko

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/17/076 – Zabezpieczenie i udostępnianie zabytków architektury drewnianej oraz ich wykorzystanie w promocji regionu.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler Dagmara Mazurkiewicz-Karasińska główny specjalista kontroli państwowej,
upoważnienie do kontroli nr LRZ/61/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str.1-2)
)

Jednostka kontrolowana Urząd Gminy w Fredropolu (dalej Gmina)

Kierownik jednostki kontrolowanej Mariusz Śnieżek, Wójt Gminy Fredropol (dalej Wójt)

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Gmina nie uczestniczyła w zabezpieczaniu, udostępnianiu oraz wykorzystywaniu zabytków architektury drewnianej w promocji regionu.

Gmina uwzględniła ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami w zaktualizowanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w strategii rozwoju gminy na lata 2014-2020.¹ W dokumentach tych opisano obiekty z terenu Gminy figurujące w wykazie zabytków znajdujących się na terenie gminy Fredropol (dalej wykaz zabytków) przekazany przez podkarpackiego wojewódzkiego konserwatora zabytków (dalej wojewódzki konserwator zabytków).

W Gminie nie zadbano o realizację części wymogów określonych w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami² (dalej ustawa o ochronie zabytków). Pomimo obowiązku określonego w art. 22 ust. 4 tej ustawy nie prowadzono gminnej ewidencji zabytków, a w konsekwencji nie uchwalono, wymaganego art. 87 ust. 1 ustawy, gminnego programu opieki nad zabytkami. Gmina dysponowała jedynie projektem tego programu przekazany w czasie trwania czynności kontrolnych NIK w maju 2017 r. do wojewódzkiego konserwatora zabytków celem jego uzgodnienia.

Pomimo 149 zabytków drewnianych i 16 drewniano-murowanych (w tym m. in. budynków sakralnych i unikalnego w skali kraju młyna wodnego) ujętych w wykazie zabytków żaden z nich nie został wykorzystany w promocji turystycznej Gminy. Informacji w tym względzie nie było ani na stronie internetowej Gminy, ani

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.

w wydawanych dwukrotnie w ciągu roku informatorach gminy Fredropol. Niektóre z tych obiektów były częścią Szlaku Architektury Drewnianej na Podkarpaciu. Zarówno zarządcy jak i właściciele zabytków architektury drewnianej w latach 2014-2016 nie zwracali się do Gminy o wsparcie działań związanych z ich odbudową, utrzymaniem i zabezpieczeniem, inicjatywy w tym zakresie nie wykazywała również Gmina, gdyż nie podejmowała współpracy w tym obszarze.

Oprócz zamiaru złożenia koncepcji projektu na remont drewnianej świetlicy wiejskiej w Paławiu, Gmina nie analizowała i nie diagnozowała potrzeb w zakresie ochrony innych obiektów zabytkowych zlokalizowanych na swoim terenie.

W ocenie NIK Gmina mogłaby w większym stopniu wykorzystywać zabytki drewniane dla celów promocji turystycznej regionu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Odbudowa, utrzymanie i zabezpieczenie zabytków architektury drewnianej.

Zagadnienia z zakresu opieki nad zabytkami realizował specjalista ds. gospodarki komunalnej zatrudniony w referacie inwestycji. Do jego zadań należało m. in. sprawowanie nadzoru i opieki nad zabytkami i pomnikami w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 4-7)

1. Wójt nie prowadził gminnej ewidencji zabytków, o której mowa w art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków. Posiadał przekazany przez wojewódzkiego konserwatora zabytków wykaz zabytków znajdujących się na terenie gminy Fredropol (dalej wykaz), w którym zgromadzono dane takie jak: miejscowość, w której zabytek jest zlokalizowany, jego numer, opis, materiał z którego był wykonany, użytkownik, odniesienie się do rejestru zabytków oraz uwagi w ramach których odnotowywano m. in. informacje dotyczące użytkowania, stanu obiektu, jego położenia w regionie. W wykazie wpisanych było 313 obiektów istniejących (w tym 149 – drewnianych i 16 drewniano-murowanych³), 102 obiekty skreślone⁴ i 65 proponowanych do umieszczenia⁵ (w tym 34 obiektów drewnianych).

Wykaz był podpisany przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 8-21)

2. Gmina uwzględniła ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju gminy i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (dalej studium), zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków.

W strategii zrównoważonego rozwoju gminy Fredropol na lata 2014-2020 (dalej strategia) w rozdziale dziedzictwo kulturowe i turystyka opisano pięć stref ochronnych, które zostały wydzielone na obszarze gminy. Są to strefy:

A – dotycząca ochrony zabytku wraz z terenem przynależnym lub przestrzenią związaną, a ujętą w rejestrze zabytków. Wszelkie prace remontowe i konserwacyjne w tej strefie wymagają zgody konserwatora zabytków w formie decyzji.

³ W wykazie zaznaczono kolorem czarnym

⁴ W wykazie zaznaczono kolorem czerwonym

⁵ W wykazie zaznaczono kolorem niebieskim

B – strefa oznacza tereny zabudowy z XIX wieku, ustalone na podstawie katastru z 1952 r i cmentarze. Wszelkie prace inwestycyjne i remontowe wymagają opinii konserwatora zabytków i pozwolenia na budowę według prawa budowlanego.

K – dotyczy krajobrazu stworzonego przez pojedynczy obiekt wraz z jego otoczeniem lub cały zespół obiektów zabytkowych. Chroniony krajobraz nie może zostać zasłonięty bądź zniekształcony obiektem nowo wznoszonym z żadnej strony z której jest widoczny.

E – dotyczy ekspozycji zabytków, są to miejsca ogólnodostępne, z których widoczne są obiekty lub grupy obiektów oraz krajobrazy chronione strefą K. W granicach widoczności nie należy umieszczać żadnych obiektów ani przedmiotów ograniczających widok.

W – dotyczy stanowisk lub miejsc znalezisk archeologicznych

Wykaz obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie gminy zawarty został w załączniku nr 1.

W celu zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu, wszelkie działania podejmowane na obiektach zabytkowych wymagają uprzedniego uzyskania zezwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 22-28, 34-48)

W zaktualizowanym 27 września 2011 r. studium, podobnie jak i w strategii, zawarto kierunki zagospodarowania i rozwoju gminy z uwzględnieniem zasobów archeologicznych i zabytków architektury i urbanistyki. W tekstowej części studium załączono wykaz zabytków architektury w poszczególnych miejscowościach gminy, a w załączniku graficznym tj. na rysunku kierunków zagospodarowania (w skali 1:25000) uwzględniono ochronę zabytków poprzez wyznaczenie stref A, B, K, stanowisk archeologicznych i istniejących cmentarzy. W studium zapisano, że oprócz ochrony poszczególnych obiektów objętych wykazem zabytków architektury, kierunkami zagospodarowania należy objąć całe zespoły domów stojące w Kalwarii Paclawskiej i w Rybotyczach. Kierunki zagospodarowania należy skoordynować w przyszłości z projektowanymi wg planu zagospodarowania województwa: parkiem kulturowym Dolina rzeki Wiar i programem rządowym ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego terenów przygranicznych w zakresie unikatowej architektury drewnianej. W trybie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić ustanowienie stref chroniących zabytki, tj. A, B, K, E i W.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego nie uwzględniono ochrony zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia w rozumieniu art. 19 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków z uwagi na nieobejmowanie ww. planami takich obszarów, na których usytuowane byłby obiekty wpisane do rejestru zabytków.

W wyniku zwiedzania sześciu zabytków drewnianych wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków⁶ znajdujących się na terenie gminy objętej kontrolą stwierdzono, że są one wizualnie w dobrym stanie. W dwóch z nich prowadzono (w Książcach i Kłokowicach) prace remontowe. Wszystkie odwiedzone zabytki można było obejrzeć jedynie z zewnątrz, wizyta wewnątrz możliwa było po uprzednim jej ustaleniu z właścicielem i/lub zarządcą obiektu. Na terenie zwiedzanych obiektów sakralnych nie było żadnych informacji o rodzaju budowli, czy też roku ich

⁶ Kłokowice – cerkiew greko-katolicka obrządku prawosławnego i dzwonnica, Książce – kościół filialny pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP, Koniusza – cerkiew greko-katolicka pod wezwaniem Złożenia Szat NMP, obrządku rzymsko-katolickiego, fil. pod wezwaniem św. Izydora, Kormanice - cerkiew greko-katolicka obrz. Kościół rzymsko-katolicki, pod wezwaniem Narodzenia NMP i dzwonnica, Nowe Sady i młyn wodny

wzniesienia. Jedynie na młynie wodnym w Nowych Sadach umieszczono tablicę informującą o rodzaju budowli i jej właścicielu.

(dowód: akta kontroli str. 29-52)

3-6. Gmina nie opracowała gminnego programu opieki nad zabytkami. Gmina posiadała sporządzony w 2011 r. plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla gminy Fredropol (dalej plan ochrony zabytków), uzgodnionym pozytywnie 16 lutego 2011 r. przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. W dokumencie tym zawarto m.in. charakterystykę zasobów i rozmieszczenia zabytków i stopnia ich spodziewanego zagrożenia, wykaz zabytków nieruchomych i jednostek organizacyjnych chroniących zabytki ruchome, a także sposoby współdziałania, powiadamiania i łączności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych. Ponadto wymienione zostały jednostki, instytucje, organizacje i rzeczoznawcy przewidziani do zaangażowania się w ratowanie zabytków w razie ich zagrożenia. Na rysunku do planu ochrony zabytków (w skali 1:25 000) umieszczono zabytki nieruchome podlegające ochronie, tj. kościoły, cerkwie, zabytkowe kapliczki, ruiny, pałace, dworki, zabytki budownictwa ludowego i zabytkowe parki. Graficznie wskazano także trasę ewakuacji na wypadek sytuacji kryzysowych.

(dowód: akta kontroli str. 53-59)

7. Jak wyjaśnił Wójt głównym problemem w zakresie odbudowy, utrzymania i zabezpieczenia zabytków architektury drewnianej na terenie Gminy jest niewystarczająca ilość funduszy na prowadzenie analiz w tym zakresie. Biorąc pod uwagę ochronę zabytków Gmina planuje realizację projektu, który ma na celu odrestaurowanie i przystosowanie drewnianej świetlicy wiejskiej w miejscowości Paclaw zbudowanej w 1937 r., figurującej w wykazie zabytków do nowych funkcji. W tym celu dokonano wizji w terenie i uzyskano wytyczne wojewódzkiego konserwatora zabytków odnośnie dopuszczalnego zakresu prac konserwatorskich w tym obiekcie dotyczącego ukształtowania bryły i wystroju elewacji. Prace remontowo-konserwatorskie w tym obiekcie planuje się realizować w ramach programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020, w celu tematycznym Dziedzictwo-Promocja kultury lokalnej i historii.

Kontrolerowi nie przedłożono dokumentów, z których wynikałoby, że zarządcy i/lub właściciele zabytków architektury drewnianej z terenu Gminy⁷ w latach 2014-2017 ubiegali się i otrzymali wsparcie, w tym finansowe, od kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego, na prace remontowo-konserwatorskie mające na celu ich odbudowę, utrzymanie i zabezpieczenie.

Właściciele i zarządcy sześciu obiektów drewnianych wpisanych do rejestru zabytków⁸, poinformowali, że nie współpracowali z Gminą w zakresie potrzeb związanych z utrzymaniem, renowacją, zabezpieczeniem, promocją i udostępnianiem zabytków. Wyjaśnili, że nie posiadają wiedzy na temat wpisania zabytków, których są właścicielami i/lub zarządcami na listę obiektów znajdujących się na szlaku Architektury Drewnianej.

Jedynie zarządca parafii rzymsko-katolickiej p.w. Nawiedzenia NMP w Grochowcach w złożonym wyjaśnieniu podał, że w 2013 r. otrzymał od Gminy 50 m³ jodły tartacznej w kłocu na odrestaurowanie kościoła filialnego w Książcach.

⁷ parafia rzymsko-katolicka p. w. Nawiedzenia NMP w Grochowcach – obiekt kościół filialny w Książcach, parafia rzymsko-katolicka p.w. Narodzenia NMP w Kormanicach – obiekty: cerkiew greko-kat. ob. rzym.- kat. i dzwonnica w Kormanicach i cerkiew greko-kat. ob. rzym.- kat. i dzwonnica w Koniuszy, cerkiew greko-kat. ob. prawosławna i dzwonnica w Kłokowicach i Młodowicach, młyn wodny w Nowych Sadach

⁸ j. w.

Remont tego obiektu na dzień złożonej wizyty nie został dokończony, jak wyjaśnił proboszcz, z powodu braku środków finansowych.

Właściciele i/lub zarządcy sześciu odwiedzonych obiektów wyjaśnili m.in., że główne źródło finansowania wszelkich prac remontowych pochodzi od wojewódzkiego konserwatora zabytków, a Gmina nie uczestniczyła we współfinansowaniu tych prac, jak również w utrzymaniu i promowaniu tych obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 89-92, 128-136)

8-10 Gmina nie otrzymywała i nie przekazywała środków finansowych na odbudowę, utrzymanie i zabezpieczenie zabytków architektury drewnianej. W wyjaśnieniu Wójt podał, że w latach nieobjętych postępowaniem kontrolnym Gmina przekazała pomoc finansową na remont cerkwi grekokatolickiej w Kłokowicach.

(dowód: akta kontroli str. 89-92)

11. W latach objętych kontrolą do Gminy nie wpłynęły wnioski o dofinansowanie odbudowy, utrzymania i zabezpieczenia zabytków architektury drewnianej. Natomiast wpływały wnioski w sprawie dokonania wpisu do rejestru zabytków integralnej części młyna wodnego zlokalizowanego w miejscowości Nowe Sady, tzw. odprowadzalnika wody. Działki przez które przebiega koryto odprowadzalnika wody jest w posiadaniu Gminy, która zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków może się zwrócić z wnioskiem do konserwatora zabytków o wpisanie zabytku nieruchomego znajdującego się na tym gruncie do rejestru zabytków, bądź też wojewódzki konserwator zabytków może wpisać zabytek nieruchomy do rejestru zabytków z urzędu. Właściciele obiektu motywowali potrzebę dokonania ww. wpisu tym, że jest to budowla zabytkowa wpisana do rejestru zabytków decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków⁹, która obejmuje młyn wodny wraz z wyposażeniem i zasilającą siecią wodną, tzw. doprowadzalnikiem wody. Natomiast odprowadzalnik wody z młyna takim wpisem objęty nie został. Wpisanie odprowadzalnika wody z młyna do rejestru zabytków, zdaniem wnioskodawców, pozwoliłoby zachować status koryta Młynówki i umożliwiłoby by im doprowadzenie go do stanu używalności, jak również ubieganie się o dotacje na ten cel.

Wójt odmówił dokonania wpisu odprowadzalnika wody z młyna do rejestru zabytków, uzasadniając to stanowiskiem komisji rady gminy Fredropol d.s. rolnictwa, leśnictwa i ochrony środowiska, zdaniem której wpis tego obiektu do rejestru zabytków spowoduje szereg obciążeń i ograniczeń związanych ze sposobem użytkowania przedmiotowej działki oraz działek bezpośrednio do niej przyległych. Również nie dokonał takiego wpisu¹⁰ wojewódzki konserwator zabytków, pani Grażyna Stojak, uzasadniając to brakiem potrzeby, jak również brakiem uzasadnienia merytorycznego do wpisywania tego typu obiektu do rejestru zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 89-92, 97-123, 137-153)

12. Wojewódzki konserwator zabytków nie przeprowadzał w gminie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

⁹ Decyzja nr L. dz. Kl.VI-5340/32/85/87 z dnia 6 sierpnia 1987 r.

¹⁰ Pismo z dnia 9 kwietnia 2015 r., znak: UOZ-8.5130.1.2015

1. W Gminie nie prowadzono gminnej ewidencji zabytków.

NIK zauważa, że do zadań własnych gminy, stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹¹, należy między innymi zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W szczególności zadania te obejmują sprawy m.in. kultury, w tym ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (art. 7 ust. 1 pkt 9 cyt. ustawy). Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte (art. 22 ust. 5 cyt. ustawy): zabytki nieruchome wpisane do rejestru; inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków; inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Sposób prowadzenia rejestru zabytków oraz gminnych ewidencji zabytków określa rozporządzenie w sprawie prowadzenia rejestru zabytków.

Zgodnie z art. 143 ustawy o ochronie zabytków wójt (burmistrz, prezydent miasta) był zobowiązany do założenia gminnej ewidencji zabytków w terminie trzech lat od dnia wejścia w życie cytowanej ustawy. Powyższa ustawa weszła w życie 17 listopada 2003 r., tym samym termin określony w art. 143 ww. ustawy upływał w dniu 17 listopada 2006 r.

W wyjaśnieniu Wójt podał m. in., że: aktualnie Gmina prowadzi uzgodnienie z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Przemyśle w sprawie wpisu poszczególnych obiektów do ewidencji, trwa weryfikacja listy obiektów z ich stanem faktycznym, rozmiarem przekształceń, uzgadnianie i wskazywane są obiekty które należy w niej umieścić.

Wójt nie podał przyczyn braku założenia gminnej ewidencji zabytków w ustawowym terminie, tj. w terminie trzech lat od dnia wejścia w życie ustawy o ochronie zabytków. Termin ten upłynął 17 listopada 2006 r.

(dowód: akta kontroli str. 89-92)

2. Gmina nie opracowała gminnego programu opieki nad zabytkami, o którym mowa w art. 87 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków, zgodnie z którym wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami. Podstawą do sporządzenia tego programu jest ewidencja zabytków (art. 21 cyt. ustawy). Zgodnie z art. 87 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Gminny program opieki nad zabytkami powinien zawierać postanowienia w zakresie: zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania; wyeksponowania poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego; podejmowania działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspierania inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami; określenia warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków. Gmina w latach 2014-2016 takiego dokumentu nie opracowała. W związku z tym nie sporządzała sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami. Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków z realizacji programów wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza, co 2 lata, sprawozdanie, które przedstawia się radzie gminy.

¹¹ Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.

Wójt w wyjaśnieniu podał, że 11 maja 2017 r. został złożony w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Przemyślu projekt gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Fredropol w celu jego uzgodnienia i zatwierdzenia.

(dowód: akta kontroli str. 89-92, 124-127)

Ocena częściowa

Gmina uwzględniła problematykę zabytków architektury drewnianej w dokumentach strategicznych. Natomiast nie opracowała gminnej ewidencji zabytków i programu opieki nad zabytkami. Poza budynkiem świetlicy wiejskiej w Paclawiu – nie analizowała potrzeb w zakresie ochrony innych obiektów drewnianych na swoim terenie, jak również nie podejmowała w tej kwestii współpracy z ich właścicielami i/lub zarządcami.

2. Zabytki architektury drewnianej w promocji regionu.

Opis stanu
faktycznego

Gmina nie wykorzystywała zabytków architektury drewnianej znajdujących się na jej terenie w promocji regionu, np. poprzez umieszczenie informacji na stronie internetowej urzędu gminy, opracowanie plakatów, ulotek, folderów, filmów. Wydawane w latach 2014-2016 informatory gminy Fredropol nie zawierały żadnych wzmianek na temat zabytków architektury drewnianej zlokalizowanych na jej terenie.

Z udostępnionych kontrolerowi dokumentów nie wynika, aby Gmina zachęcała potencjalnych turystów do zwiedzenia zabytków znajdujących się na jej terenie. Nie była w tym zakresie zachęcana przez właścicieli lub zarządców zabytków architektury drewnianej. Nie otrzymywała wsparcia ze strony innych podmiotów (zarządcy obiektów, urząd marszałkowski, wojewódzki konserwator zabytków, organizacje turystyczne).

Zdaniem NIK promocja musi opierać się na realnych przesłankach, sięgać po autentyczne cechy, atuty i zalety gminy, a do takich niewątpliwie należy spora ilość zabytków architektury drewnianej na terenie Gminy, które wpływają na jej atrakcyjność, ale których zupełnie nie wykorzystano do stworzenia atrakcyjnej oferty turystycznej w tym regionie, pomimo takich możliwości.

Wójt wyjaśnił, że podczas imprez kulturalnych organizowanych na terenie Gminy (Dożynki gminne, Międzynarodowy Festiwal Smaków Wyszehradzkich, Dni Fredropola) zaprasza się uczestników do zwiedzania Gminy i znajdujących się na jej terenie obiektów cennych architektonicznie. Dodał, że Gmina nie współpracowała z innymi podmiotami w celu promowania zabytków architektury drewnianej.

(dowód: akta kontroli str. 89-92, 97-123)

Ocena częściowa

Gmina nie podejmowała współpracy z zarządcami lub właścicielami obiektów drewnianych oraz innymi podmiotami w celach turystycznych i promocyjnych.

IV. Wnioski

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹², wnosi o:

1. Założenie gminnej ewidencji zabytków
2. Opracowanie i przyjęcie do realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.

¹² Dz. U. z 2017 r., poz. 524

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Trzebownik, dnia

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler
Dagmara Mazurkiewicz-Karasińska
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
podpis